

Kort pedagogisk beskrivelse av Kalle og Tralle gjenvinner

Hadde alle landene i verden hatt like stort forbruk som oss i Norge, ville vi brukt alle ressursene for 2020 rundt 18. april. Vi er i ferd med å tømme jorda for viktige ressurser, men med bedre forståelse for hva avfall er, og hva det kan brukes til, kan vi klare å snu denne måten å tenke på.

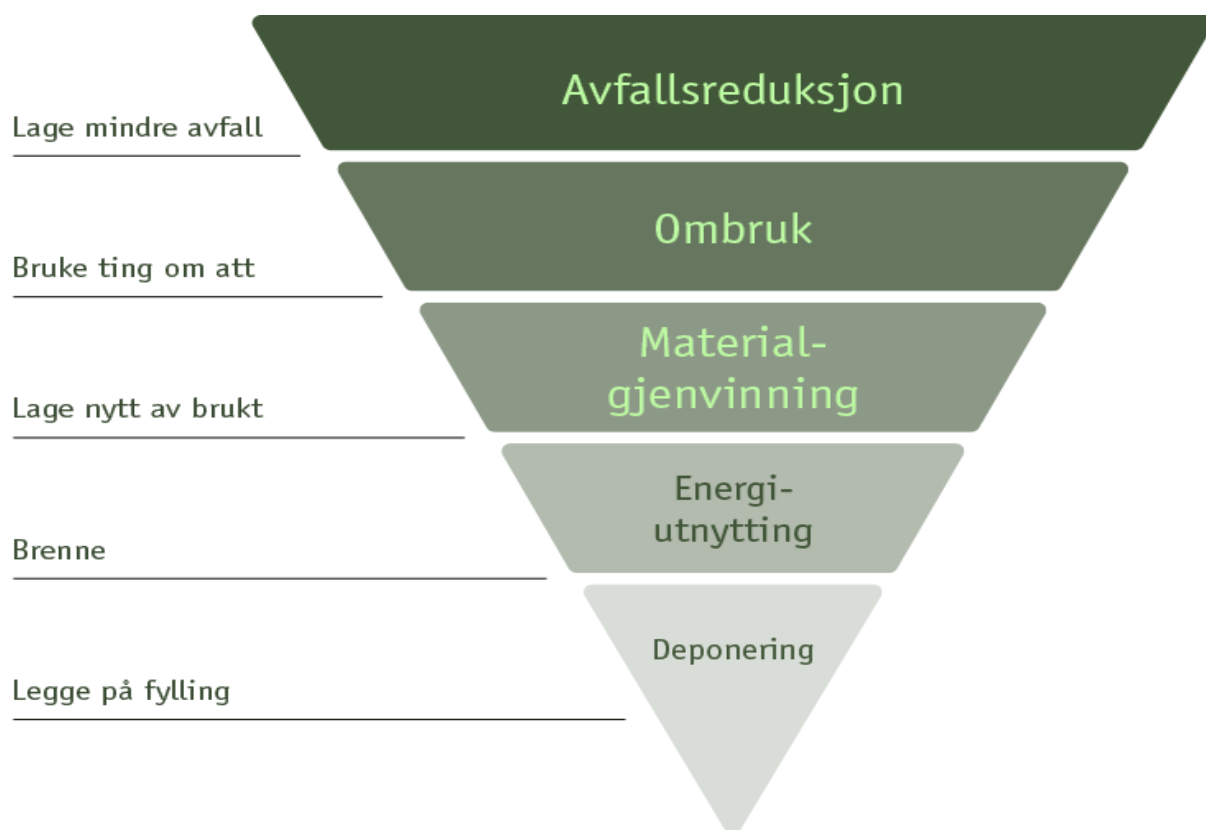
Barn og unge er opptatt av hva de kan gjøre for å ta bedre vare på livet på jorda.

De yngste plukker søppel og lærer om kildesortering og gjenvinning med stor iver, undring og glede.

De eldre elevene, som følger med i mediene, får med seg debatter om global oppvarming, plast i havet og det store ungdomsopprøret for miljøet. Mange ungdommer har et sterkt engasjert og mener de som bestemmer ikke gjør nok for å redusere klimagassene.

Det viktigste vi alle kan gjøre for å leve mer bærekraftig er å bidra til at det produseres mindre avfall. Det kan vi gjøre ved å kjøpe mindre, og gjenbruke det vi eier slik at det går lang tid før de må leveres til gjenvinning. Når noe ikke kan brukes på nytt og det må kastes som avfall er det viktig at det sorteres rett. For da kan vi bruke det i produksjon av nye produkter.

Under ser du den omvendte pyramiden kalles avfallspyramiden og skal illustrere hva vi må gjøre mest av og hva vi må gjøre minst av for at vi skal kunne bevare jordklodens ressurser.

Hva handler forestillingen om

Kalle og Tralle er to brødre med alt det fører med seg av konflikter og vennskap. Tralle vil ta vare på forskjellige ting som skal kastes og bygger opp et orkester av det, mens Kalle er mer interessert i å sortere alt i søppelkasser.

Det gjennomgående temaet i forestillingen handler om miljø, ombruk, sortering og gjenvinning. Brødrene har litt forskjellige vinklinger og kunnskaper om hvordan dette skal gjøres. Men gjennom musikk og sang blir de enige om at vi må sortere og vi må bruke på nytt.

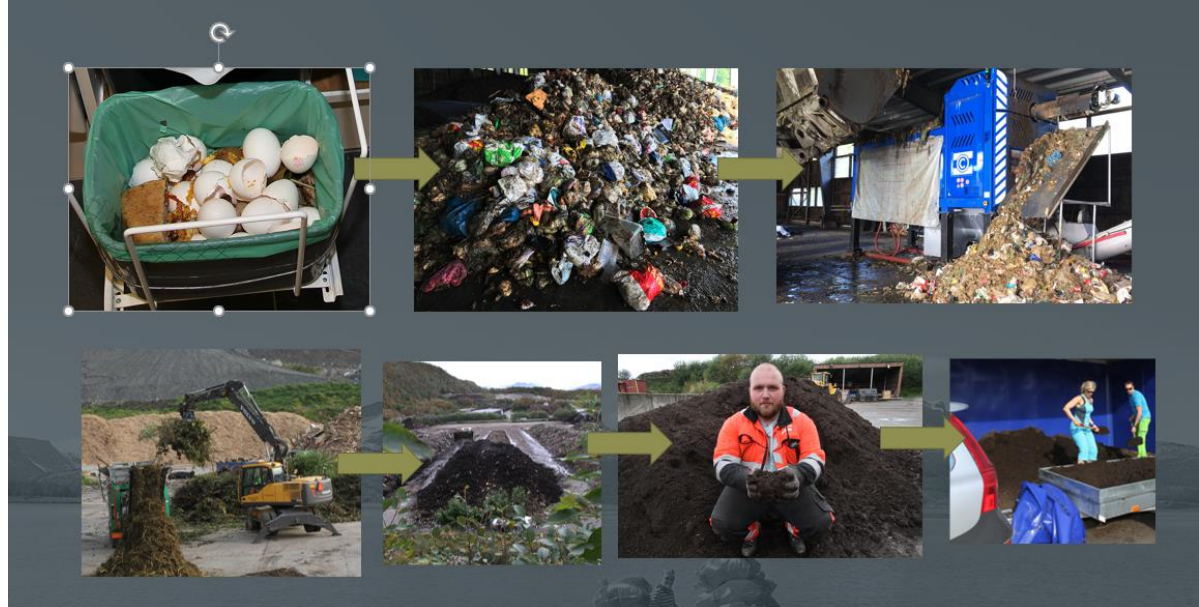
Tralle er opptatt av at vi kan bruke ting om igjen og at vi ikke må være så snar å kaste. Det er faktisk det viktigste vi gjør bortsett fra å redusere forbruket. Klær kan gå i arv, ting vi ikke lenger har bruk for kan vi gi bort til noen som har bruk for det, eller levere på bruktbbutikk. Det vil redusere forbruket vårt, og det er dette de to øverste nivåene i avfallspyramiden handler om.

Kalle ønsker at ting skal bli sortert riktig, og dette er det neste nivået i avfallspyramiden. Det viktigste med kildesortering er at vi som forbrukere sørger for at avfallet ikke havner ute i naturen, men at det havner tilbake i kretsløp som råvarer til nye produkter. Mens avfallet tidligere var søppel som ble lagt på et deponi til ingen nytte og mye forurensning, bruker vi avfallet i dag enten til å produsere energi eller nye produkter.

Når vi for eksempel samler alt papir i en og samme dunk og ikke blander det med annet avfall, har vi sortert det slik at det kan brukes i produksjonen av nytt papir. Og når vi lager

nytt papir av gammelt papir sparer vi skogen, samtidig som vi bruker mye mindre energi. Med andre ord en langt mer bærekraftig produksjon.

MATAV FALL BLIR TIL JORD

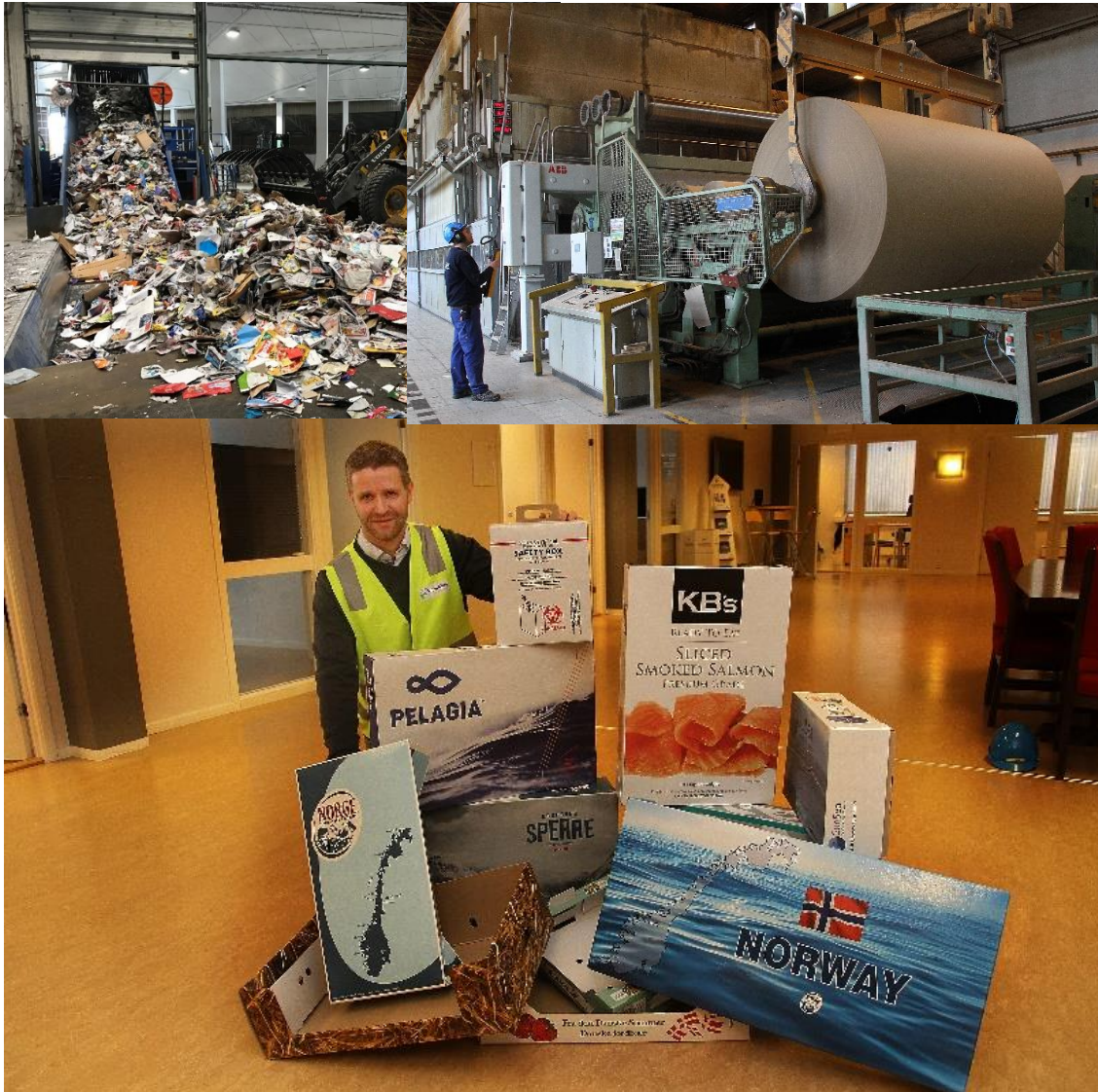
Ikke bland plast eller annet avfall som ikke kan brytes ned sammen med matavfallet.

PLAST BLIR TIL NY PLAST

Ved å sortere ut husholdningsplast kan vi gjenvinne plasten og bruke den til produksjon av nye produkter.

Det samme skjer når vi sorterer ut plastemballasje, glass- og metallemballasje, papp og matavfall. Alt dette er ressurser som kan brukes i produksjon av nye produkter. Målet med kildesorteringen er at vi skal få så lite restavfall som mulig, og at vi ikke skal kaste farlig avfall eller avfall vi kan bruke på nytt i restavfallet. For restavfallet går til forbrenning hvor det blir omgjort til energi, det er dette som kalles energigjenvinning.

Papp og papir blir til nye produkter ved å bruke mye mindre energi enn om å bruke jomfruelig trevirke

Opplegg for undervisning i skolen

Det vil være en fordel å reflektere over dette med gjenbruk og riktig sortering før forestillingen med Kalle og Tralle. I etterkant kan man gjerne ta opp avfallspyramiden og koble henholdsvis synet Kalle og Tralle har på avfallet de rydder og bruker om igjen på rommet sitt.

Iris samarbeider med organisasjonen Loop, som er en non-profit stiftelse som jobber for å få folk til å kildesortere mer og kaste mindre.

Loop Miljøskole lærer barn og unge om viktigheten av å leve bærekraftig, kildesortere og gjenvinne ressursene. Her kan man bestille gratis undervisningsressurser for skoler og barnehager. Gjennom oppleggene til Loop Miljøskole kan lærere og pedagogisk ansatte om hvordan og hvorfor vi kildesorterer, hva som skjer med avfallet og hvorfor dette er viktig i et ressursperspektiv.

Gå inn på www.miljuskole.no for bestilling av undervisningsopplegg med lærerveiledninger for de ulike klassetrinnene.

Arnt E. Pedersen
Kommunikasjonsansvarlig Iris Salten

E-post: aep@iris-salten.no
Mobil: 48022149.